

Dierenartsen maken eigen richtlijnen

De beroepsgroep van dierenartsen KNMvD ontwikkelt richtlijnen voor veterinair handelen. Dat doet ze in samenwerking met praktiserende dierenartsen en andere experts. Een dierenarts die lid is van het Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen (CKRD) committeert zich aan deze komende richtlijnen. Gaan de richtlijnen een onderdeel worden van kwaliteitssystemen als IKB?

FRANK DE VRIES

In 2012 werden de zogeheten formularia van de beroepsgroep van dierenartsen KNMvD herzien. Formularia zijn lijsten per diersoort van veel voorkomende bacteriële ziektes en de antibiotica die je mag inzetten om die ziekte te bestrijden. Er is een indeling gemaakt in zogenaamde eerste-, tweede- en derdekeuze-antibiotica. Nu zijn de formularia onderdeel van het Bedrijfsgezondheidsplan. Dat mede naar aanleiding van het advies van de humane Gezondheidsraad aan onze overheid om bepaalde middelen uitsluitend te reserveren voor humaan gebruik vanwege een toenemend resistentieprobleem.

Knelpunten

Voor de meeste aandoeningen kon binnen de formularia een verantwoorde oplossing worden bedacht om een ziekte te behandelen. Helaas gold dat niet voor alle aandoeningen: er bleven ziektes over waarvoor de nieuwe regels (formularia) geen soelaas bieden. De KNMvD inventariseerde deze knelpunten met de praktiserende dierenartsen en besprak ze vervolgens met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Beide organisaties kwamen tot de conclusie dat er voor deze knelpunten permanente oplossingen nodig zijn: richtlijnen. In de toekomst zullen de richtlijnen de dierenartsen en veehouders hulp bieden bij het maken van afwegingen en beslissingen. De dierenarts gaat namelijk meer en meer naast zijn rol als dierendokter ook dierenwelzijn, voedselveiligheid en volksgezondheid managen. Dat kan op sommige momenten een spanningsveld opleveren tussen de belangen van het dier, de eigenaar en het publiek. Juist in deze gevallen gaan de richtlijnen de dierenarts hopelijk een handvat bieden.

Streptococci

De richtlijn Streptococci is een van de 25 richtlijnen waaraan momenteel wordt gewerkt. Varkensdierenarts Marina Schuttert van De Varkenspraktijk (Someren) is voorzitter van de Richtlijnwerkgroep Streptococci. Schuttert pleit voor een breed draagvlak voor de aanstaande richtlijnen, zowel bij de dierenarts als voervoorlichter als de boer. De Streptococci-richtlijn is op een haar na klaar. Kan Schuttert al een tipje van de sluier oplichten? "Nee, daar is het net te vroeg voor: boerenkoepel LTO, de vakbond van varkenshouders NVV, de mengvoerwereld en andere experts mogen nog commentaar leveren op het concept.

Schuttert verwacht dat 'haar' richtlijn begin juli 2013 klaar is. Wel wil ze nog kwijt dat het 'aanvliegen' van het streptococci-probleem in de varkenshouderij op basis van zogenaamde evidencebased wetenschap ('alleen het wetenschappelijke bewijs telt') moet worden gedaan. "Het kan niet zo zijn dat incidentele successen met bijvoorbeeld homeopathische middelen en autovaccins de standaard worden in de bestrijding. Ze verwacht dat het nemen van de juiste managementmaatregelen door de varkenshouder als het voorkomen van overbezetting bij de biggen, strikte hygiëne en het niet mengen en verplaatsen van biggen, beter helpen bij het oplossen van het ziekteprobleem. Grote vraag is natuurlijk in hoeverre andere marktpartijen, maar vooral de veehouder zelf, zullen reageren op de nieuwe richtlijnen. Toon van Hoof, portefeuillehouder diergezondheid bij LTO, is op de hoogte dat dierenartsen bezig zijn met richtlijnen. "Ik heb begrepen dat de dierenartsen dat doen om hun eigen kwaliteit op een hoger plan te brengen. Dat juichen we als veehouders uiteraard toe." Van Hoof geeft wel aan dat hij inhoudelijk nog geen beeld heeft van de richtlijnen die in de maak zijn. "We hebben in het verleden weleens een concept gekregen, maar als LTO hebben we absoluut geen inzicht in hoe die richtlijnen er uit komen te zien." Daarom kan de boerenvoorman zich geen idee vormen van de implicatie op het boeren erf. "Ik kan pas zeggen of we erachter staan als we de inhoud hebben." Ook Theo Duteweerd van de varkensvakbond NVV kent inhoudelijk de richtlijnen niet. Duteweerd: "Als vakbond vinden we het een goede zaak dat dierenartsen een eigen kwaliteitssysteem optuigen. Dat past ook goed bij ons eigen kwaliteitsdenken in IKB." Duteweerd merkt wel op dat zijn vakbond vindt dat de dierenartsen binnen de beroepsgroep KNMvD ervoor moeten waken niet te veel naar zichzelf te willen trekken. "We moeten het samen doen." De vakbondsman is erg benieuwd wat de richtlijnen de varkenshouders gaat opleveren.

Status

Voorlopig hebben de richtlijnen een vrijwillig karakter. Ze worden gemaakt voor de dierenarts ter ondersteuning van het werk op het boeren erf. Wel lijkt het erop dat dergelijke richtlijnen op termijn een verplichtend karakter gaan krijgen.

Tenslotte investeert het ministerie van EZ er niet voor niets in. §

De 25 richtlijnen

Het ministerie van Economische Zaken heeft 1,1 miljoen euro beschikbaar gesteld aan de KNMvD om 25 richtlijnen te ontwikkelen. Het gaat om 6 richtlijnen die toepasbaar worden voor alle diersoorten, 9 voor landbouwhuisdieren, 6 voor de gezelschapsdieren en 4 voor paarden. In het najaar van 2013 komen de eerste 10 richtlijnen beschikbaar en in 2014 volgt de rest.

1. Verslaglegging (alle diersoorten)
2. Methodisch handelen (alle diersoorten)
3. Verantwoord antibioticagebruik (alle diersoorten)
4. Uiergezondheid inclusief droogzetten (landbouwhuisdieren)
5. Longproblemen bij vleeskalveren (landbouwhuisdieren)
6. Longproblemen bij varkens (landbouwhuisdieren)
7. Uitval eerste levensweek pluimvee (landbouwhuisdieren)
8. Verantwoord veterinair fokbeleid i.v.m. erfelijke afwijkingen (gezelschapsdieren)
9. Chronische huidproblemen hond/kat (gezelschapsdieren)
10. Koliëk (paard)
11. Hygiëne, reiniging en desinfectie (alle diersoorten)
12. Apotheekbeleid (alle diersoorten)
13. Incidentenmelding inclusief farmacovigilantie (alle diersoorten)
14. Euthanasieprocedure LHD (landbouwhuisdieren)
15. Euthanasieprocedure (gezelschapsdieren/paard)
16. Chronische ontsteking lagere urinewegen hond/kat (gezelschapsdieren)
17. Verantwoorde inzet chemotherapie (gezelschapsdieren)
18. Otitis Externa (gezelschapsdieren)
19. Infectieuze en chronische aandoeningen respiratieapparaat (paard)
20. Wondbehandeling (AB gebruik) (paard)
21. Hoefbevangenheid (paard)
22. Streptococci bij varkens (landbouwhuisdieren)
23. Escherichia coli (landbouwhuisdieren)
24. Klauw- en beenproblemen (landbouwhuisdieren)
25. Diarree vleeskalveren (landbouwhuisdieren)